

ประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านวิชาการตามหลักอิทธิบาท ๔
ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

AN EFFICIENCY OF ACADEMIC AFFAIRS ADMINISTRATION
ACCORDING TO THE PATH OF ACCOMPLISHMENT (IDDHIPADA IV)
IN MAHACHULALONGKORNRAJAVIDYALAYA UNIVERSITY
WANGNOI DISTRICT, PHRANAKORNSRIAYUTTHAYA PROVINCE

นายอักษรวิชัย โฉมศรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๘

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านวิชาการตามหลักอิทธิบาท ๔ ของมหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

(พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร,ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย)

กรรมการ

(พระมหาสมบุรณ์ สุขุมโม, ผศ.ดร.)

กรรมการ

(ผศ.ดร.สิน งามประโคน)

กรรมการ

(ผศ.ดร.พิชัย ไชยสงคราม)

กรรมการ

(ดร.สุภกิจ ไส้ทัด)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.สิน งามประโคน

ประธานกรรมการ

พระมหาสมบุรณ์ สุขุมโม, ผศ.ดร. กรรมการ

ดร.สุภกิจ ไส้ทัด

กรรมการ

ชื่อผู้วิจัย

(นายอักษรวิชัย ไฉมศรี)

- ชื่อวิทยานิพนธ์** : ประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านวิชาการตามหลักอิทธิบาท ๔
ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ผู้วิจัย** : นายอักษราวิชญ์ โฉมศรี
- ปริญญา** : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
- คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์**
- : ผศ.ดร.สิน งามประโคน, พธ.บ, M.A., Ph.D
  - : พระมหาสมบุรณ์ สุธมโม, ผศ.ดร, ป.ธ.๗, พธ.บ, พธ.ม, Ph.D
  - : ดร. สุภกิจ โสพิต, กศ.บ, M.Ed, Ph.D
- วันที่สำเร็จการศึกษา** : ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านวิชาการตามหลักอิทธิบาท ๔ ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้แผนการวิจัยเชิงปริมาณ รวบรวมข้อมูลจากคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ใน ๕ คณะ รวม ๑๓๕ รูป/คน โดยการคำนวณตามสัดส่วนของจำนวนคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ทั้งหมด จากนั้นจึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า (t-test) และทดสอบค่าเอฟ (F-test) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOWA) และเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของฟิชเชอร์ (Fisher's Least-significant Difference: LSD)

ผลการวิจัยพบว่า

ความคิดเห็นของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านวิชาการตามหลักอิทธิบาท ๔ ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย ๖ ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ส่วนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่มีเพศ อายุ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านวิชาการตามหลักอิทธิบาท ๔ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนผลการเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพ วุฒิการศึกษา และสถานภาพในการปฏิบัติงาน พบว่า คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่มีสถานภาพ วุฒิการศึกษา และสถานภาพในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านวิชาการตามหลักอิทธิบาท ๔ ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านวิชาการตามหลักอิทธิบาท ๔ ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านวิชาการตามหลักอิทธิบาท ๔ หลายประเด็น กล่าวคือ ผู้บริหารวิชาการควรเป็นผู้นำทั้ง ๖ ด้าน โดย **ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา** ควรเพิ่มเทคโนโลยีให้มากขึ้น เช่น แพลตฟอร์มข้อมูลคอมพิวเตอร์ หนังสือ ตำราเรียน เพิ่มอาจารย์ที่มีวุฒิหลากหลาย ตรงสาย และควรให้มีอาจารย์ประจำเพียงพอต่อจำนวนนิสิต และจัดการะงานให้สอดคล้องและเหมาะสมกับอาจารย์เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการเรียนการสอน **ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา** ควรปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ประยุกต์เข้ากับศาสตร์สมัยใหม่ จัดหลักสูตรหรือรายวิชาให้สอดคล้องกับพันธกิจและวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย และจัดสัดส่วนของอาจารย์ให้เพียงพอแก่นิสิต **ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้** ควรเน้นกระบวนการและวิธีการสอนให้มากขึ้น ควรมีหนังสือหรือแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย ควรมีการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สอนเสริมเพื่อให้เรียนรู้ทันกัน เน้นความเข้าใจเป็นหลัก ควรจัดทำหลักสูตรให้มีความเป็นเอกภาพและสามารถนำไปใช้ได้เป็นอย่างดีเป็นรูปธรรม ควรส่งเสริมให้อาจารย์พัฒนาด้านทักษะและการเขียนหนังสือ อบรมด้านเทคนิคการสอนเชิงบูรณาการ และศึกษางานวิจัย **ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา** ควรตระหนักและเห็นคุณค่าของงานวิจัยโดยให้มีการคัดสรรงานวิจัยที่มีคุณภาพสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อคุณภาพการศึกษา มีการกระตุ้นหรือมีเกณฑ์ให้อาจารย์ได้ทำวิจัย ควรทำวิจัยควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และเข้มงวดเรื่องการให้เกรดนิสิต **ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา** ควรจัดอาจารย์ประจำสาขาและหลักสูตรให้มีคุณวุฒิและตำแหน่งทางวิชาการที่ตรงสาย ส่งเสริมให้เขียนผลงานทางวิชาการให้มากขึ้น ดำเนินการให้มีความชัดเจนในระบบประกัน ควรมีการจัดสัมมนาหรืออบรมแก่คณาจารย์และนิสิตเพื่อจะได้มีความรู้ความเข้าใจและมีส่วนร่วมในระบบประกันคุณภาพภายในมากยิ่งขึ้น และ **ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา** ควรจัดหาอุปกรณ์หรือสื่อทางการศึกษาแบบ E-learning เพิ่มเติม จัดหาสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย รวมไปถึงระบบอินเทอร์เน็ตให้เหมาะสมแก่ความต้องการของนิสิต ควรพัฒนาให้มีการใช้สื่อที่หลากหลาย และส่งเสริมให้คณาจารย์ได้มีการใช้สื่อเทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอนอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

Thesis title : An Efficiency of Academic Affairs Administration
According to the Path of Accomplishment (Iddhipada IV)
In Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Wangnoi District, Phranakornsriayutthaya Province

Researcher : Mr. Aksaravit Chomsri

Degree : Master of Education (Educational Administration)

Thesis Supervisory Committee

- : Asst.Prof. Dr. Sin Ngamprakhon, B.A., M.A., Ph.D
- : Phramaha Somboon Sudhammo, Asst.Prof.Dr, PALI VII, B.A., M.A., Ph.D. (Educ. Admin.)
- : Dr.Supkich Sotat, B.A.(Chem-Math), M.E.d., Ph.D. (Educ.Admin.)

Date of Graduation: February 7, 2016

ABSTRACT

This thesis aims at studying of an efficiency of the academic management in accordance with the Four-Path Accomplishment of Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Wangnoi, Ayutthaya. With this, it is the quantitative research done by collecting the materials from the faculty members and the staffs at four faculties, monks and laities, the totals of which are 135 members. Regardingly, by its process, it is done by taking the random of the collected data such as frequency, percentage, mean, average deviation, t-test, and f-test; they are statistically used to analyze them thereby analyzing with One-way of analysis of variance (ANOVA) and comparing the difference of pairwise test with the means of Fisher's Least-significant Difference, (LSD).

The result of this research has been found as follows :-

Faculty members and staffs' opinion of the academic efficiency regarding Four-Path of Accomplishment of Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Wangnoi, Ayutthaya, consists of four path; namely, 1) the path of learning and teaching management in the educational institute, 2) the development of a curriculum of the institute, 3) the development of learning process, 4) the thesis for developing the educational quality in the institute, 5) the development of the system of Internal

Quality Assurance and educational standard, and 6) the path of the development and the usage of media and technology for studying. By an overview of these paths of the developments, it is appreciatingly concluded in high level. Anyways, when each of the parts is carefully considered, it has accurately found that the path of learning and teaching management in the educational institute considerably held the highest rate scale on an average. Next to this, the path of the development of a curriculum of the institute is regarded as inferior rate to the previous one. Anyways, the path of research for developing an educational quality in the educational institute is averagely considered for holding the lowest rate scale.

The result of comparison regarding the faculty members' and staffs' opinion, gender, age, and experience is found that their opinions of an efficiency of academic affairs administration according to the Path of Accomplishment (*Iddhipada IV*) are conclusively not different; though, they are different in terms of gender, age and working experiences. Accordingly, the result is not in accordance with the proposed hypothesis. However, considered each factor of them, it is considerably found that what is in accordance with the proposed hypothesis is resulted by the different opinions as it is statistically proposed at 0.05 on an average. Anyways, the result of the comparison in terms of background, educational qualification, and working status has shown that the faculty members and the staffs with different background, educational qualification, and working status have no different opinion of an efficiency of academic affairs administration according to the Path of Accomplishment (*Iddhipada IV*) by comparing overall and each factor of them. As a result in this point of views, it is not in accordance with the proposed hypothesis in this regard.

As for the problems and the suggestions of resolving way to develop an efficiency of the academic management regarding the Four-Path of Accomplishment (*Iddhipada*) of Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Wangnoi, Ayutthaya, it has found that the faculty members and the staffs of the university have come out with the various opinions on an efficiency of the academic management regarding the Four-Path of Accomplishment. Regarding the suggestive opinions, the academic exclusives should be obligated as being leadership with six paths as follows:-

By the path of learning and teaching management in the educational institute, it is essential suggested that the technological tools such as should be

increasingly added such as sources of database search, computers, textbooks, also the teachers who have academically completed the relevant field should increasingly recruited and also be in accordance with the number of students. Moreover, the teachers should be suitably obligated with the task relevant to their potentiality in order to effectively increase efficiency to learning and teaching process.

By the path of curriculum development, it should constantly be developed so as to meet the target in accordance with the social demand and apply to modern sciences. As of this, whether the curriculum or the course outline should effectively arranged in the light of the university character and objectives and also the number of teachers be divisibly arranged with a rate of the students.

By the path of learning and teaching development, its process and approach should systematically be intensified. Besides, educational media; textbooks, for example, and the updated learning resources should generally provided. As for the learning and teaching process, it should be done by encouraging students to learn with analyzing and synthesizing process. More significant, the additional classes should also be done, if necessary, the purpose of which is for some student who might not be able to follow in regular classes. As for the curriculum arrangement, it should be integrally done and effectively utilized. In addition to these, the teacher is one of the essential factors which should be steady developed with the skill, indeed supported their academic writing, trained them with an integrative teaching technic, and also doing a research.

By the path of doing a research for developing the educational quality in the institute, a value of the thesis should realized and revealed thereby classifying its quality for purposely utilizing to the learning and teaching process. With this, the teacher should orderly get encouraged with doing a research together with developing the learning and teaching quality. Besides, the evaluation of the student studying in terms of grades should carefully be done.

By the system of Internal Quality Assurance and educational standard, the teacher who responds the program and the course should relevantly arranged by increasingly concerning their qualification and academic position which must be in

accordance with the field so as to insensibly encourage them to write academic works. These should be systematically done with regard to the system of Quality Assurance. Together with these, either seminar or training should be done for both teachers and students so as of more often understanding and being as the part of the system of Quality Assurance.

Lastly, by the development and usage of the educational media and technology, the educational tools and media by using E-learning should increasingly be provided. More effectively, the updated technological tools including Internet should satisfactorily provided with respect to the students' demand and encourage students to use various educational tools and media developed by the institute. Anyways, the teachers should obviously supported with a usage of the technological tools for effective learning and teaching process.